

Bomen in de gemeente Deurne bijlagen

- 1 uitwerking herziening kapverordening
- 2 de groene parels van Deurne, schema en enkele voorbeelden
- 3 literatuurlijst

Gemeente Deurne

Deze bijlagen zijn opgesteld door de gemeente Deurne in samenwerking met Heukelom Verbeek landschapsarchitectuur uit Gulpen. Bij realisatie van het voorstel tot de herziening van het kapvergunningstelsel is door de gemeente Deurne en Heukelom Verbeek landschapsarchitectuur nauw samengewerkt met mr. B.M. Visser, Juridisch Raadgever Natuur, Bos en Landschap uit Winterswijk.

Bomen in de gemeente Deurne

bijlagen

vastgesteld in de Raad d.d. 27 januari 2009

12 december 2008
dossiernummer: DE-100.800

Gemeente Deurne
Heukelom Verbeek
landschapsarchitectuur

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	5
bijlage 1 Uitwerking herziening kapverordening	7
bijlage 2 De parels van de gemeente Deurne, schema en enkele voorbeelden	19
bijlage 3 Literatuurlijst	27

Bijlage 1

Uitwerking herziening kapverordening

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	6
Uitwerking herziening kapverordening	7
1 Ontheffingsstelsel	8
1.1 Bescherming concrete groene waarden	8
1.2 Benoemen verwijderingsbelangen	9
1.3 Behoud vitale bomenstructuur	10
2 Invoeringlijst beschermingswaardige bomen en houtopstanden en bomenstructuur	11
3 Herplantplicht	12
3.1 (Financiële) herplant bomen	12
3.2 (Financiële) herplant boombeplantingen en houtopstanden	14
4 Boomziekten en plagen	15
5 Burenrecht	15
6 Handhaving	16

Uitwerking herziening kapverordening

De rechtsbescherming van de bomen is vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (A.P.V.). In de huidige vorm zijn alle bomen kapvergunningplichtig, met uitzondering van de bij Boswet genoemde uitzonderingen. De bomen waarvoor nu een kapvergunning dient te worden aangevraagd zijn niet altijd beschermingswaardig. De Raad van de gemeente Deurne heeft zich uitgesproken voor deregulering. Een voorstel met betrekking tot de herziening van de kapverordening is daarom opgenomen in de Kadernota bomenbeleid. Dit document vormt een uitwerking van de manier waarop de kapverordening en daarmee het kapvergunningstelsel kan worden aangepast.

In hoofdstuk 1 wordt ingegaan op de afwegingscriteria voor het ontheffingsstelsel. Hoofdstuk 2 behandelt de invoering van de (gemeentelijke) bomenstructuur en de lijst beschermingswaardige bomen en houtopstanden. De (financiële) herplantplicht wordt toegelicht in hoofdstuk 3. De hoofdstukken 4 en 5 behandelen achtereenvolgens boomziekten en burennrecht. Hoofdstuk 6 ten slotte gaat in op de handhaving.

1 Ontheffingsstelsel

De wens tot deregulering betekent dat het huidige abstracte algemene kapverbod wordt vervangen door een concreet kapverbod voor enkel de aangewezen beschermde bomen. De “groene parels”. Dit impliceert dat alle bomen beoordeeld dienen te worden voor plaatsing op een lijst en/of kaart van groene parels en onderzocht dient te worden hoe de bescherming optimaal en eenvoudig vorm kan krijgen. Voor de bescherming wordt een duidelijker beschermingssysteem aanbevolen dan het huidige vergunningenstelsel, namelijk een ontheffingenstelsel.

Bij een ontheffingenstelsel is het uitgangspunt dat geen ontheffing voor de kap van waardevolle of monumentale bomen verleend wordt, tenzij sprake is van zwaarwegende verwijderingsbelangen (zie hiervoor paragrafen 1.1 en 1.2). Een ontheffingssysteem beschermt dus een selectie van concreet aangewezen beschermingswaardige bomen en houtopstanden, die op lijst(en) en/of kaart gezet zijn. In geval van een verschil tussen kaart en lijst is de kaart doorslaggevend, omdat deze meestal het duidelijkste de ruimtelijke effecten weergeeft (zie hierna onder 1.1).

1.1 Bescherming concrete groene waarden

Een herijking van de criteria (‘weigeringsgronden’) van artikel 4.5.3.A van de huidige A.P.V. ligt voor de hand bij herziening van het kapvergunningenbeleid. In het nieuwe beleid geldt er een kapverbod van de op kaart aangewezen bomenstructuren en voor de lijst met beschermingswaardige bomen en houtopstanden. Het belang waarom een boom of houtopstand bewaard dient te blijven wordt bepaald voordat deze op de kaart wordt geplaatst en is dus bekend als er een ontheffingsaanvraag binnenkomt. Dit is een concreet systeem, een proactieve aanpak, die de ontheffingafgifte eenvoudiger, duidelijker en beter gemotiveerd maakt.

De juridische weegschaal die elke ontheffingafgifte kent, bestaat enerzijds uit de weigeringsgronden betreffende de belangen en waarden van boombehoud en anderzijds de verwijderingsbelangen en waarden, die zwaarwegend zullen moeten zijn. Beide aspecten, boombelang en verwijderingsbelang, dienen in een afgegeven ontheffing vanwege de rechtszekerheid gemotiveerd te worden, waarbij de criteria voor plaatsing op de lijst of kaart tegelijk de criteria en motivering voor de afgifte (weigering of verlening) van een ontheffing zijn.

Bomen en houtopstanden wordt onderverdeeld in drie categorieën, waarvan de eerste twee de beschermingswaardige categorieën betreffen:

- 1. Waardevolle en monumentale bomen en houtopstanden:** Dit zijn alle bomen en houtopstanden die op de lijst en kaart van beschermingswaardige bomen en houtopstanden staan aangeduid. Dit zijn de parels van de gemeente Deurne, waar dus in beginsel geen ontheffing voor wordt verleend anders dan bij zeer hoge uitzondering. Zie voor die uitzonderingen paragraaf 1.2.
- 2. Beschermingswaardige boomstructuren:** Hieronder vallen alle structuurbomen van de overheid, zoals opgenomen in het groenstructuurplan.
- 3. Ontheffingsvrije bomen (vaakaangeduid als ‘vergunningsvrije’ bomen):** Dit zijn alle bomen die niet tot de hierboven (onder punt 1 en 2) genoemde categorieën behoren. Deze categorie zal na invoering van het ontheffingen-systeem de grootste (niet geregistreerde) categorie zijn.

Het is praktisch van belang dat de kaart van beschermingswaardige bomenstructuren, bomen en houtopstanden gemaakt wordt op een structuurvormend niveau. Daardoor is het mogelijk dat een locatie op kaart is aangewezen als standplaats

van bijvoorbeeld een monumentale boom. Daarnaast is het van belang om de kaart als onderdeel van het kader voor alle beslissingen in het omgevingsbeleid te zien.

1.2 Benoemen verwijderingsbelangen

Het uitgangspunt van concreter beschermen betekent ook, dat de verwijderingsbelangen in categorieën kunnen worden onderverdeeld. Een monumentale of beschermingswaardige boom of houtopstand mag niet vanwege geringe of enige overlast, zoals blad-, pluis-, zaad- of vruchtval verwijderd worden. Ook individuele, kleinschalige bouw- en aanlegbelangen mogen er niet toe leiden dat unieke bomen voorgoed uit de gemeente verdwijnen. In de verwijderingsbelangen zijn twee categorieën te onderscheiden:

1. Acut gevaar voor mens en omgeving

Indien een beschermwaardige boom of houtopstand acut gevaar voor mens en omgeving oplevert, dan kan dit reden zijn om een ontheffing tot het vellen van deze beschermwaardige boom of houtopstand te verlenen. Acut gevaar voor mens en omgeving betekent dat voorzienbaar is dat de boom op korte termijn (van enkele dagen tot binnen een jaar) de levens van mensen rechtstreeks kan bedreigen (bijv. door bij heersende windrichting op een woning terecht te komen) of ernstig schade aan zaken van bijvoorbeeld historische of economische waarde kan opleveren (bijv. windworp op een tankstation). Dit acut gevaar dient door een VTA-gecertificeerd deskundige te worden vastgesteld. De gemeente Deurne behoudt zich wel het recht voor een counterexpertise uit te (laten) voeren. Zowel de oorzaak van het gevaar als de mate van dringendheid van directe maatregelen dient door de VTA-gecertificeerde deskundige schriftelijk gemotiveerd te worden. In evident zeer gevaarlijke situaties (bijvoorbeeld een ineens scheef staande, wankelende of half afgebroken boom) kan het deskundigenrapport achteraf opgesteld worden en dienen bij het vermoeden van de aanwezigheid van een boomziekte de boom(delen) door de boomeigenaar bewaard te worden voor onderzoek.

2. Zwaarwegend maatschappelijk belang

- **Bouw- en andere werkzaamheden:** Voor structuurbomen, waardevolle bomen en houtopstanden geldt, dat het moet gaan om een belang, dat in beginsel niet individueel is, maar berust op een maatschappelijk gewenst project, dat steun heeft binnen de gemeente Deurne. De ontheffingsaanvraag dient in dit geval vergezeld te worden door een onderbouwing. De aanvragen concept-besluiten worden vervolgens periodiek bekrachtigd door het College van B&W.
Voor de monumentale bomen/houtopstanden moet het bij een ontheffingsaanvraag met betrekking tot bouw- en andere werkzaamheden uitsluitend gaan om zwaarwegend maatschappelijk belang: een project van algemeen belang, dat in beginsel vrijwel alle inwoners van een kern of bebouwingscluster profijt oplevert en de steun heeft van het College van B&W. Daarbij geldt conform de nationale en Europese natuurwetgeving de juridische voorwaarde dat eerst aantoonbaar gekeken moet worden naar alternatieve ruimtelijke en boomkundige oplossingen om de monumentale boom/houtopstand te behouden. Een bomeneffectrapportage over ruimtelijke inpassing van de monumentale boom/houtopstand en/of alternatieven voor boombescherming van een onafhankelijk en gecertificeerd boomdeskundige moet ter motivering van de afgifte van een ontheffing voorhanden zijn.
- **Overlast:** Bepaalde verschijnselen, die worden veroorzaakt door bomen (blad- en vruchtval) of samengaan met de aanwezigheid van bepaalde boomsoorten (wortelopdruk, honingdauw, Eikenprocessierups), kunnen als overlast worden ervaren. Slechts in een beperkt aantal gevallen zal deze overlast zodanig zijn, dat dit reden is voor het verlenen van een ontheffing voor het kappen van een boom.
In de Handleiding Bomen, die als uitvloeisel van de kadernota bomenbeleid wordt opgesteld, wordt aan de hand van een quoteringsstelsel aangegeven in welke gevallen overlast daadwerkelijk wordt erkend als overlast en welke preventieve maatregelen mogelijk zijn. Ook wordt aangegeven welke maatregelen kunnen worden getroffen om overlast op te lossen en hoe gehandeld dient

te worden, indien praktische oplossingen geen duurzaam effect opleveren. In het quoteringsysteem is differentiatie aangebracht tussen de beoordeling van beschermingswaardige en monumentale bomen. De wijze, waarop de differentiatie is uitgewerkt, is toegelicht in de Handleiding Bomen.

De concept-besluiten met betrekking tot ontheffingsaanvragen voor waardevolle bomen en gemeentelijke bomenstructuren worden periodiek bekrachtigd door het College van B&W.

Ontheffingen voor de kap van monumentale bomen in verband met overlast worden niet verleend zonder de directe toestemming van het College van B&W. Daarbij geldt de juridische voorwaarde dat eerst aantoonbaar gekeken dient te worden naar alternatieve ruimtelijke en boomkundige oplossingen om de monumentale boom/houtopstand te behouden.

Het voordeel van het limitatieve ontheffingenstelsel is de duidelijkheid dat andere gronden voor verwijdering niet meer tot verlening van een ontheffing kunnen leiden. Daar tegenover staat de enorme kapvrijheid die de burger ten aanzien van de overgrote meerderheid van het bomenbestand met invoering van dit systeem verkrijgt. Voorgesteld wordt om dit limitatieve afwegingssysteem binnen twee jaar te evalueren.

1.3 Behoud vitale bomenstructuur

Ten behoeve van het behoud van een vitale bomenstructuur, behoudt de gemeente Deurne zich het recht voor om bomen uit de bomenstructuur die in een slechte technische staat verkeren te kappen en/of te vervangen. Gezien de gedefinieerde weigeringsgronden en de in voorgaande subparagraaf genoemde verwijderingsbelangen is het in beginsel niet mogelijk ontheffing te krijgen voor het vervangen van kwijnende bomen. Het vervangen van kwijnende structuurbomen wordt daarom opgevat als een uitzonderingscategorie binnen het ontheffingstelsel. De gemeente Deurne hanteert de volgende richtlijn:

- Tot het achtste jaar na aanplant bestaat de mogelijkheid een kwijnende boom te vervangen. Herplant vindt plaats met een boom van dezelfde boomsoort met een boommaat die gelijk is aan de maat van de overige nog vitale bomen uit de bomenstructuur, mits deze van gelijke leeftijd zijn als de kwijnende boom. Indien de kwijnende boom een boom in een rij/groep oudere bomen betreft, dan bestaat de herplant uit een boom van dezelfde boomsoort met een boommaat gelijk aan die van de kwijnende boom. Bij kwijnende solitaire bomen is de keuze van de herplant vrij, mits de herplant past binnen de aanwezige ruimtelijke context. Alvorens een nieuwe boom kan worden geplant, dient de groeiplaats van de boom verbeterd te worden aan de hand van de richtlijnen die daartoe opgenomen zijn in de op te stellen 'Handleiding Bomen'.
- Vanaf het achtste jaar na aanplant dient de oplossing in eerste instantie te worden gezocht in onderhoudsmaatregelen, zoals groeiplaatsverbetering. Wanneer onderhoudsmaatregelen hebben plaatsgevonden, wordt de boom de eerstvolgende drie jaar jaarlijks onderworpen aan een V.T.A.-controle. Indien na deze drie jaar is gebleken, dat de boom er in vitaliteit niet op vooruit is gegaan, of er zelfs op achteruit is gegaan, dan wordt alsnog overgegaan tot herplant. Voor deze herplantverplichting gelden de regels, zoals deze omschreven worden in hoofdstuk 3 (Herplantplicht). Alvorens een nieuwe boom aan kan worden geplant, dient de groeiplaats van de boom verbeterd te worden aan de hand van de richtlijnen die daartoe opgenomen zijn in de op te stellen 'Handleiding Bomen'. Wanneer meer dan 10 jaar leeftijdsverschil zit tussen de te herplanten boom en de aanwezige bomenstructuur, dan wordt herplant achterwege gelaten. Indien het aantal bomen in een bomenstructuur door uitval op deze wijze is gereduceerd tot minder dan de helft van het oorspronkelijke aantal bomen, dan dient de gemeente aanvulling, dan wel vervanging van de bomenstructuur te overwegen.

Voor beheer- en onderhoudsmaatregelen met betrekking tot de duurzame instandhouding van boombeplantingen en houtopstanden, die op de lijst van beschermingswaardige bomen en houtopstanden staan en de boombeplantingen en houtopstanden, die onderdeel uitmaken van de bomenstructuur hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Dunning, zijnde velling, welke uitsluitend als een boomverzorgende maatregel ter bevordering van de groei van de overblijvende boombeplanting/houtopstand moet worden beschouwd, is hiermee uitgezonderd van de plicht tot het aanvragen van een ontheffing en de daarmee samenhangende herplantplicht. Hetzelfde geldt voor het periodiek vellen van hakhout. Deze uitzonderingspositie geldt zowel voor particuliere als voor gemeentelijke bomen en houtopstanden.

2 Invoering lijst beschermingswaardige bomen en houtopstanden en bomenstructuur

Uit voorgaand hoofdstuk kan worden geconcludeerd dat alle groene parels en bomen voorkomende in bomenstructuren in eigendom van de overheid ontheffingsplichtig zijn.

Alle particulieren met een aangewezen waardevolle of monumentale boom zullen hiervan persoonlijk bericht moeten krijgen, waartegen zij eventueel bezwaar en beroep kunnen aantekenen. De ervaring met andere gemeenten leert dat dergelijke bezwaren tot de uitzonderingen behoren. De gemeente Apeldoorn wees bijvoorbeeld 5.000 particuliere, monumentale ('bijzondere') houtopstanden aan en had slechts een handvol bezwaarmakers.

Bij de invoering van een concreet systeem is de andere kostenverdeling een punt van aandacht. De gemeente Deurne heeft de digitalisering van de bomenstructuur op orde. Niettemin is elke verleende ontheffing in beginsel een mutatie van de kaart en de lijst en dus duurder dan nu. Daar staat echter tegenover dat er veel minder ontheffingsaanvragen zullen zijn.

verwijderingsbelang waardevolle, monumentale of structuur- boom	achterliggende reden	herplantverplichting	
		gemeente	particulier
de boom is overleden ¹	ouderdom	ja ²	nee
	ziekte of aantasting	ja ²	nee
acuut gevaar	natuurgeweld ³	ja ²	nee
	menselijk falen ⁴	ja	ja
maatschappelijk belang	overlast (zie quoteringssysteem)	ja	ja
	bouw- of andere werkzaamheden	ja	ja

Figuur 1: beslisboom wel of geen herplantverplichting.

Nb:

- 1 De boom is aantoonbaar door ouderdom of een ziekte/aantasting overleden. Dit dient te worden bevestigd door een gecertificeerd boomdeskundige en/of een VTA-gecertificeerd medewerker van de gemeente Deurne.
- 2 Voor structuurbomen, die in eigendom van de overheid zijn, geldt de herplantverplichting, met uitzondering van hetgeen is gesteld in paragraaf 1.3.
- 3 Natuurgeweld: die omstandigheden, die niet het gevolg zijn van direct menselijk falen of worden veroorzaakt door ziekten of aantastingen. Voorbeelden zijn blikseminslag en storm.
- 4 Menselijk falen: al die menselijke ingrepen of de afwezigheid daarvan, die maken dat een boom acuut gevaar door z'n omgeving oplevert of komt te overlijden. Hieronder valt ook het moedwillig schade toebrengen aan een boom, waardoor deze dood gaat.

3 Herplantplicht

Aangezien in een ontheffingsstelsel alleen nog de belangrijkste bomen beschermd zijn, de waardevolle en monumentale bomen en houtopstanden en de structuurbomen in eigendom bij gemeente, provincie of Rijk, geldt in beginsel altijd de plicht tot herplant. Hierop gelden drie uitzonderingen (zie hiervoor figuur 1).

3.1 (Financiële) herplant bomen

Indien uit de beslisboom in figuur 1 naar voren komt, dat herplant verplicht is, dan gelden de hieronder vermelde uitgangspunten:

Herplant bomen

De locatie en waarde van de te herplanten boom:

- De herplant dient plaats te vinden op hetzelfde perceel als waar de te kappen boom staat, of elders op basis van een onderbouwd plan;
- De te herplanten boom dient daarbij in potentie te voldoen aan de beoordelingscriteria voor de lijst van beschermingswaardige bomen, die ook voor de te kappen boom van toepassing waren. Bij een te kappen boom, die bijvoorbeeld beeldbepalend was voor het straatbeeld aan de voorzijde van een huis, zal de te herplanten boom ook aan de voorzijde van het huis geplant dienen te worden, zodat deze in potentie beeldbepalend is in het straatbeeld en daarmee aan de beoordelingscriteria voldoet, die van toepassing waren op de te kappen boom.

Randvoorwaarden en uitzonderingen:

- Indien een duidelijke cultuurhistorische relatie bestaat tussen een boomsoort en het gebouw of object, dat ernaast staat, dan zal de herplant uit dezelfde boomsoort of een beter op de locatie passende cultuurvariëteit van de boomsoort dienen te bestaan. In alle andere gevallen bestaat de mogelijkheid een andere boom uit dezelfde grootteklasse (1ste, 2de of 3de) als de te kappen boom te herplanten;
- Indien vanuit de randvoorwaarden in de 'Handleiding Bomen' blijkt dat niet voldoende ruimte beschikbaar is voor herplant van een boomsoort, dan kan worden gekozen voor een andere boomsoort uit dezelfde grootteklasse. Indien dit niet mogelijk is, mag gekozen worden voor een lagere klasse die wel past in de beschikbare ruimte;
- Voor de herplant van een boom met een natuurlijke vorm geldt, dat de herplant ook bestaat uit een boom met een natuurlijke vorm (zijnde geen bolboom, leiboom, knotboom of anderszins kunstmatig in vorm gehouden boom);
- Voor de herplant van een knotboom of leiboom geldt, dat, indien de situatie dit toelaat, ook voor een boom met natuurlijke groeiwijze gekozen kan worden;
- Indien de herplant niet op hetzelfde perceel kan plaatsvinden, dan dient te worden overgegaan op financiële herplant, tenzij de boomeigenaar met een voor de gemeente als redelijk te beschouwen herplantlocatie komt.

Nb: Met betrekking tot de grootteklassen van bomen wordt een indeling gehanteerd die is afgeleid van de boomsoortkeuze bij de toepassing van straatbomen (Van Loon, 2003):

1ste grootte: bomen die hoger dan 18 meter kunnen worden;

2de grootte: bomen die tussen de 10 en 18 meter hoog kunnen worden;

3de grootte: bomen die maximaal 10 meter hoog kunnen worden.

Financiële herplant bomen

Op grond van de rechtspraak is het mogelijk om, indien een boom ter plaatse niet kan worden herplant, een herplantplicht elders op te leggen. Ook is het mogelijk, als niet direct een herplantlocatie elders voor handen is, om een financiële herplantplicht op te leggen. De juridische voorwaarde is wel dat het geen groene belastingheffing mag worden en de opbrengst niet in de algemene middelen mag verdwijnen. De financiële herplant dient te resulteren in een daadwerkelijke herplant van bomen elders die op niet te lange termijn (binnen een jaar bijvoorbeeld) moet geschieden. Deze bevoegdheid dient in de A.P.V. of verordening verankerd te worden. Hiervoor dienen dus de huidige artikelen 4.5.5 en 4.5.6 uit de A.P.V. (vergunningafhankelijke en vergunningonafhankelijke herplant) aangepast te worden.

Om de tijdelijke gelden van een financiële herplant duidelijk te markeren moet er een financiële voorziening, een zogenaamd herplantfonds, worden ingesteld. Voor de vaststelling van de hoogte van de financiële herplant worden de richtbedragen, die gehanteerd worden door de Nederlandse Vereniging van Taxateurs van Bomen (NVTB), gebruikt. Het bedrag voor de financiële herplant bestaat uit de aanschaf van de te herplanten boom, de kosten voor de aanplant van de boom, de kosten voor de nazorg in de drie daarop volgende jaren en de kosten voor het beheer van de boom totdat deze dezelfde functie vervuld als de boom waarvoor ontheffing van het kapverbod is verleend. In de 'Handleiding Bomen' wordt een voorbeeldberekening opgenomen voor het vaststellen van de financiële herplant.

3.2 (Financiële) herplant boombeplantingen en houtopstanden

Voor de herplant van boombeplantingen (bijvoorbeeld lanen) en houtopstanden, waarvoor ontheffing is verleend vanuit de kapverordening, geldt het volgende systeem:

Wanneer in of nabij de boombeplanting/houtopstand flora en/of fauna aanwezig is, die (streng) beschermd is via de Flora- en faunawet, dan verloopt de herplant conform de wettelijke richtlijnen. Dit houdt in mitigatie en compensatie van natuurwaarden die verloren gaan.

In het geval de Flora- en faunawet niet van toepassing is, dan geldt het systeem zoals dat is vastgesteld door de Provincie Noord-Brabant in de Beleidsregel natuurcompensatie (Provincie Noord-Brabant, 2005). Deze Beleidsregel is van toepassing, indien een beschermde boombeplanting/houtopstand zich in de Ecologische Hoofdstructuur, de Groene Hoofdstructuur, of de Agrarische Hoofdstructuur-Landschap bevindt, of via het bestemmingsplan is beschermd als bos- of natuurgebied.

Aanvullend is de Boswet geldig voor boombeplantingen bestaande uit minimaal 20 bomen en houtopstanden met een oppervlakte van minimaal 10 are. Hierop bestaan een aantal bij wet genoemde uitzonderingen. Herplant dient te geschieden conform de Boswet, tenzij de Beleidsregel natuurcompensatie aanvullende regels stelt ten aanzien van de kwantiteit van de herplant.

Indien de te kappen houtopstand waarvoor vanuit de kapverordening ontheffing is verkregen niet voldoet aan de randvoorwaarden, zoals deze voortvloeien uit de Boswet, de Provinciale Beleidsregel natuurcompensatie en de Flora- en faunawet evenmin van toepassing is, dan gelden de uitgangspunten en randvoorwaarden voor de herplantplicht, die hieronder staan weergegeven.

Buiten de bebouwde kom, maar niet vallend onder de Boswet:

- Heeft een houtopstand een oppervlakte kleiner dan 10 are, dan geldt de herplantplicht vanuit het gemeentelijke ontheffingstelsel. Deze geldt voor het aantal bomen binnen de op de lijst beschermingswaardige bomen en

houtopstanden geplaatste eenheid, dat aan de minimumeis van 35 centimeter stamdiameter voldoet. Daarnaast dient deze herplant samen te gaan met de aanplant van groen voor een gelijke oppervlakte als de oppervlakte die verloren gaat. De gemeente treedt hierbij op als toezichthouder van de uitvoering;

- Bestaat een boombeplanting (bijvoorbeeld een laan of boomgroep) uit minder dan 20 bomen, dan geldt de herplantplicht vanuit het gemeentelijke ontheffingstelsel. De gemeente treedt hierbij op als toezichthouder van de uitvoering;
- De herplant vindt plaats conform de richtlijnen uit de paragrafen 3.1 en 3.2. Met betrekking tot financiële herplant dienen ook de kosten voor de aanplant van groen te worden meegenomen in de berekening;
- Terreinbeherende instanties die geregistreerd zijn bij het Bosschap zijn vrijgesteld van de herplantplicht.

Binnen de bebouwde kom en zodoende buiten de Boswet vallend:

- Heeft een te kappen houtopstand een oppervlakte groter dan 10 are, dan dient een evenredige oppervlakte houtopstand te worden herplant. Dit is hetzelfde systeem als de Boswet hanteert in verband met de herplantplicht. De gemeente treedt hierbij op als toezichthouder van de uitvoering.
In de overige gevallen geldt met betrekking tot houtopstanden dezelfde herplantregeling als voor het buitengebied. Voor de herplantverplichting van boombeplantingen binnen de bebouwde kom gelden de randvoorwaarden zoals genoemd in de paragrafen 3.1 en 3.2.

4 Boomziekten en plagen

Ziekten van, en plagen in bomen die gevaar of grote hinder voor mens en omgeving opleveren dienen adequaat bij verordening geregeld te zijn. Momenteel is dit onvoldoende het geval. De huidige A.P.V. kent slechts een artikel 4.5.8 over iepziektebestrijding. Dit dient anno 2008 uitgebreid te worden tot een algemener artikel over boomziekten en boomplagen vanwege bijvoorbeeld de recente opkomst van de nieuwe ernstige boomziekten en plagen zoals massaria, kastanjeziekte, de Mineermot en de Eikenprocessierups. Van geval tot geval dient door het College van B&W afgewogen te worden of er sprake is van een zodanige ernstige of acute boomziekte of plaag en de voorzienbare kans op verspreiding daarvan, dat een aanschrijving van een particulier noodzakelijk is. Dit staat los van andere mogelijkheden, zoals noodkap (op grond van artikel 172 Gemeentewet) of een ontheffing op grond van acuut gevaar, die in concrete gevallen kunnen worden toegepast. De toepassing van het artikel over boomziekten en plagen is niet voor elke ziekte of plaag noodzakelijk. Daarnaast kunnen in de toekomst in de 'Handleiding Bomen' protocollen voor 'nieuwe' ziekten en plagen worden toegevoegd, zodat adequaat ingrijpen ook in de toekomst mogelijk blijft.

5 Burenrecht

De gemeente zal zoveel mogelijk proberen buiten buren-geschillen te blijven. Teneinde het leefgenot op het eigen terrein van inwoners van de gemeente Deurne niet in de weg te staan is bewust afgezien van aanpassing van de minimale plantafstand voor particuliere bomen ten opzichte van de erfgrans, zoals deze is vastgelegd in artikel 5:42 lid 2 Burgerlijk Wetboek. Deze afstand is en blijft gehandhaafd op 2 meter.

In verband met de bijzondere en openbare functie van gemeentelijke bomen heeft de gemeente Deurne er in het verleden voor gekozen de minimale plantafstand voor gemeentelijke, provinciale, waterschaps- en Rijksbomen ten opzichte van erfgransen aan te passen. Ten opzichte van artikel 5:42 lid 2 uit het Burgerlijk Wetboek is in de A.P.V. de plantafstand tot de erfgrans voor bomen teruggebracht van 2 meter tot een halve meter. Dit blijft ook nu gehandhaafd. Tegelijkertijd blijft de afstand tot de erfgrans voor hagen en struweel in het openbaar groen nihil, terwijl die voor particulieren op 0,5 meter blijft gehandhaafd.

6 Handhaving

Het ontbreekt momenteel aan een passend handhavingsbeleid ten aanzien van natuur en landschap in het bijzonder ten aanzien van bomen. Hiertoe dient een handhavingsaanpak geformuleerd te worden om beter op de beschermde bomen te kunnen toezien, vooral voor de volgende activiteiten:

- Toezicht houden op de tenuitvoerlegging van een herplantplicht. In elk herplantvoorschrift in een ontheffing dient opgenomen te worden, dat de herplant binnen twee jaar na het verlenen van de ontheffing is uitgevoerd. Twee jaar na verlening van de ontheffing voert de gemeente een controlerondgang uit. Bij geconstateerde nalatigheid wordt een laatste waarschuwing afgegeven, die binnen een half jaar voldaan dient te zijn. Indien ook de waarschuwing niet in het gewenste effect ressorteert wordt herplant via bestuursdwang afgedwongen en zijn de kosten voor de herplantplichtige. In die gevallen dat de herplantplicht tevens voortvloeit uit de Boswet, geldt een termijn voor herplant van drie jaar conform de Boswet;
- Optreden tegen illegale velling door het opleggen van een (financiële) herplantplicht en/of het doen van aangifte bij de politie;
- Optreden tegen beschadiging of velling van gemeentelijke bomen middels taxatie door een geregistreerd taxateur van bomen. Hieruit volgt een aansprakelijkheidstelling en een incassoprocedure ter inning van de schade.

Ter uitvoering van het bovenstaande dienen handhavingsprotocollen opgesteld te worden.